

Májusi teendők a kertben (2. rész)

Szervác, Pongrác, Bonifác – azaz a Fagyoszentek – elköszöntével már bátran ki lehet palántázni az egynyári dísz- és a zöldségnövényeinket is a kertünkbe. Mielőtt hozzákezdenénk a palánták szabadföldbe való kiültetéséhez, mindenképp szoktassuk hozzá őket a kinti körülményekhez. Ezt a folyamatot nagyon egyszerű elvégezni, a reggeli – délelőtti órákban kiteszük a palántákat a szabad levegőre – lehetőleg ne a tűző napra –, ezt követően a délután folyamán pedig visszavisszük oda, ahol eddig nevelgettük (pl.: lakás, fóliasátor, üvegház). Én általában 5-7 napon keresztül ismétlem meg a külső viszonyokhoz való szoktatást, majd ezt követően kiültetem a növényeket a végső helyükre. Leginkább a zöldségpalántáknál (pl.: paradicsom, paprika, padlizsán) ajánlatos elvégezni ezt az eljárást. Miért is fontos ez? Abban az esetben, ha az ültetés előtt kihagynánk a külső természeti viszonyokhoz való hozzászoktatást, akkor a kiültetett palánták kondíciói meglehetősen romlanának, ami végső esetben elpusztuláshoz is vezethet. A beltéri palántanevelés folyamán a kis növények nem érintkeznek közvetlen napsütéssel, széllal, ingadozó csapadékmennyiséggel és hőmérséklettel, ezekhez a kinti körülményekre kell „megtanítani” őket, hogy alkalmazkodjanak.

A zöldségpalántákat mindig jól megmunkált, porhanyós, tápanyagban gazdag talajba ültessük el. Az ültetéskor jól öntözzük meg, iszapoljuk be kellőképpen a gyökérzetet és ezt követően karóhoz, támasztékhoz erősítsük hozzá a növényeket. Az öntözést napi szinten ismételjük meg a palánták megfelelő fejlődése érdekében. Az egynyári dísznövények kiültetésénél is hasonló módon járunk el, ott amennyiben nem indokolt, akkor a karózást el lehet hagyni.

Májusban a növényvédelem szempontjából rengeteg tennivalónk akad, főként a gyümölcsös – és szőlőskertekben. A növényeken újonnan kifejlődött hajtások a levéltetvek nagy kedvencei. Mivel ezek a növényi részek még nem fás szárú képződmények, ebből adódóan a levéltetvek a szűrő-szívó szájszervük segítségével könnyedén be tudnak hatolni a friss hajtásokba és kiszívogatják belőlük a növényi nedveket. Ezt követően fejlődési rendellenességek alakulnak ki, mint pl.: a levelek erős torzulása és sodródása. Csonthéjasoknál és almaféléknél egyaránt károsítanak a levéltetvek. Eleinte lehet őket csapdázni sárga/zöld ragadós lapokkal (ez a módszer inkább előrejelzés a későbbi védekezés szempontjából, viszont ritkítja is azokat). Abban az esetben, ha kémiai növényvédelemhez kell folyamodnunk, akkor első körben kontakt növényvédő szereket ajánlatos kijuttatni, ezzel tudjuk gyéríteni a kártevők számát. Amennyiben már túlságosan elszaporodott a levéltetű populáció, akkor vagy felszívódó növényvédő szerekkel tudunk ellenük védekezni, vagy a két módszer kombinációjával. A szőlőnél is májusban indul meg a hajtásnövekedés és ezzel együtt megérkeznek az atkák is, amik szintén a szívogatásukkal gyengítik a növények kondícióját. Az atka kártételének főbb jelei az eltorzult levél és a felületen keletkezett apró barnás-feketés lyukak, amelyeket néha csak

nagyító segítségével tudunk észrevenni. Az atka károsításain túl még ügyelnünk kell a szőlő peronoszpóra és a lisztharmat kórokozóra is. A csonthéjasokon belül a cseresznyét és a meggyet károsító cseresznyelég ellen is erősen ajánlott védekeznünk. Először sárga ragadós lapokkal csapdázzunk az imágót (kifejlett rovar) ebből tudunk következtetni a tényleges rajzására. Amint megjelenik az első cseresznyelég a csapdánkon, ne késlekedjünk a védekezéssel. Itt is használhatunk kontakt és felszívódó növényvédő szereket. A permetszereket ki tudjuk juttatni az Oleo-Mac MB 80/800 benzinmotoros háti permetező segítségével és a pontos növényvédő szerek kiválasztásában segítséget nyújtanak a HERMES Áfész kertészeti üzletek munkatársai.

Fontos megjegyezni, hogy mindig tartsuk be a szereken található munkavédelmi és egészségügyi előírásokat!

A júniusi számunkban a szamóca betakarításáról és az azt követő munkálatokról, a szőlős- és gyümölcsöskertek zöldmunkáiról, továbbá újabb növényvédelmi teendőkről számolok be.

Herbert Gyula
kertészmérnök